

सुरक्षा उपकरणाची चूक

जून 2014

पहिले छायाचित्र उत्तर अमेरिकेतील एका नगरातील फायर हायड्रंडचे आहे ज्यावर हिवाळ्यात खूप बर्फ साठतो. हायड्रंडच्या डावीकडील स्टीलची उभी दांडी छायाचित्रमध्ये 2 दाखविल्याप्रमाणे हायड्रंडचे स्थान दर्शविण्यासाठी असते. स्टीलच्या दांडीवर एक झेंडा बसविलेला असतो म्हणजे फायर हायड्रंडवर बर्फ साठला असला तरी अग्निशमन कर्मचाऱ्याना तो दिसेल. झेंडासुधा हायड्रंडचे स्थान दर्शवितो त्यामुळे बर्फ सफाइच्या यंत्रामुळे त्याची हानी होण्याची शक्यता कमी होते. फायर हायड्रंट बर्फाखाली गाडला गेला असेल अशा वेळी तो शोधून काढण्यात झेंडा म्हणजे लोकांची मदत करणारे सुरक्षा उपकरण आहे.

या सुरक्षा उपकरणाने निश्चित एक समस्या निर्माण केली. धातुची दांडी अशी बसविली होती की ती व्हॉल्व्हच्या मुठीतून आरपार जात होती. आधी दांडी काढल्याशिवाय तुम्ही व्हॉल्व्ह उघडूच शकत नाही! हायड्रंट उघडण्यासाठी हायड्रंट पाना वापरताना ही दांडी अडथळा आण् शकते. जरी व्हॉल्व्ह आणि झेंडा काढता येण्यासारखे असले तरी आपत्कालीन परिस्थितीत मौल्यवान वेळ वाया जाऊ शकतो.

छायाचित्र 1 व ऑक्टोबर 2004 च्या बीकॉनमधील छायाचित्र 3 मध्ये साधार्य आहे. छायाचित्र 3 मध्ये, निसर्ग, झाडाच्या एका वाढलेल्या फांदीच्या रूपाने अग्निशमन व्हॉल्व्ह उघडणे कठीण करतो. असाच परीणाम छायाचित्र 1 कोणीतरी फायर हायड्रंट व्हॉल्व्हवर दांडी आणि झेंडा बसविल्याने झाला.

आपणास माहीत आहे काय?

→ बर्फ सफाइच्या यंत्रामुळे फायर हायड्रंट हानी होण्यापासून बचाव करण्यासाठी, हायड्रंटचा मार्ग बंद न करण्यावियषी लोकांना संकेत देण्यासाठी आणि अग्निशमन कर्मचाऱ्याना फायर हायड्रंट बर्फाखाली गाडला गेला असेल अशा वेळी तो शोधून काढण्यात मदत करण्यासाठी म्हणून फायर हायड्रंटवर बसविलेल्या झेंड्याचा एक सुरक्षा उपकरण विचार करता येईल. परन्तु तो योग्य पद्धतीने बसविला नसल्याने हायड्रंट व्हॉल्व्ह पटकन उघडणे अवघड झाले. म्हणून एका सुरक्षा उपकरणाने एक नवीनच बहुधा गंभीर सुरक्षा समस्या निर्माण केली!

→ कोणतेही सुरक्षा उपकरण एक नवीन धोका निर्माण करू शकते. उपकरणातील कोणताही बदल, अगदी एखादा सुरक्षा वाढविण्यासाठी केलेला बदल, नवीन धोका निर्माण करू शकतो किंवा अन्य अस्तित्वातील धोका गंभीर करू शकतो. विशेषत: जर सुरक्षा उपकरण योग्य पद्धतीने बसविला नसल्यास सत्य होते.

आपण काय करू शकता?

→ एखादे नवीन सुरक्षा उपकरण समाविष्ट करण्यासह, प्रणालीतील कोणताही बदल हा तुमच्या कारखान्यातील बदल व्यवस्थापन पद्धतीनुसार आढावा घ्यायलाच हवा असा बदल असतो

→ एखाद्या नवीन सुरक्षा उपकरणाचा बदल व्यवस्थापन आढावा घेताना त्या बदलातून एखादा नवीन धोका उद्भवत नाही ना याची खात्री करा.

→ बदलाचा आढावा घेतल्यानंतर तो अचूकपणे राबविण्यात येत असल्याची आणि तो वापरासाठी तयार असल्याची आरंभपूर्व सुरक्षा आढावा (पीएसएसआर) घेऊन खात्री करा.

→ आणीबाणी नियंत्रण कर्मचाऱ्यावर बदलाचा परीणाम होणार असल्यास त्यानाही बदल व्यवस्थापन व आरंभपूर्व सुरक्षा आढावा घेण्यात सहभागी करा.

सर्व बदलांचा आढावा घ्या – जे सुरक्षेसाठी केले जातात त्याचाही!

AIChE © 2008. सर्व हक्क राखीव. अव्यावसायिक, शैक्षणिक हेतूसाठी वापरण्यास प्रोत्साहन आहे. तथापि CCPS शिवाय अन्य कोणासही पुनर्विक्रीसाठी वापर करण्यास सक्त मनाई आहे. संपर्क : ccps_beacon@aiche.org किंवा ६४६-४९५-१३७१

हे बीकॉन सहसा अरेबिक, अफ्रीकन, चिनी, झेक, डेनिश, डच, इंग्रजी, फ्रेंच, जर्मन, ग्रीक, गुजराती, हिंदू, हिंदी, इटालियन, जपानी, कोरियन, मालय, मराठी, नॉर्वेजियन, पर्शियन, पोलीश, पार्तुगीज, रोमानियन, रशियन, स्पॅनिश, स्वीडीश, तेलगू, थाई, तुर्की, आणि व्हीएतनामी इत्यादी भाषामध्ये उपलब्ध आहे.